

«Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КеАҚ

«БЕКІТЕМІН»

Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе
өңірлік университетінің

Басқарма Төрағасы-Ректоры
Қарабасова Л. Ч.

«23» 09 2022 ж.

**ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ ТУРАЛЫ
ЕРЕЖЕ**

Қызметтік пайдалануға арналған басылым

Ақтөбе, 2022 ж.

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

Осы Ереже Қазақстан Республикасының Білім беру жүйесіндегі нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес әзірленді және Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінде элективті пәндер каталогын құру тәртібін белгілейді.

Ережені элективті пәндер каталогын әзірлеу процесіне қатысатын ЖОО-ның барлық кафедралары, құрылымдық оқу бөлімшелері пайдаланады.

2 НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

- 2.1 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің жалпыға міндетті стандарты. (Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы)
- 2.2 Білім беру қызметін лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптары (ҚР БҒМ 2018 жылғы 16 қарашадағы №634 бұйрығы).
- 2.3 Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары (ҚР БҒМ 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығы, 06.05.2021 ж. №207 өзгертулермен және толықтырулармен).
- 2.4 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы, 2021 жылғы 29.12. №614 өзгерістермен және толықтырулармен).
- 2.5 ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің оқу пәндерін кодтау жүйесі. Негізгі ережелер. ҚР МЖМС 5.05.001-2005.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы Ережеде мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

- 3.1 академиялық кезең (term) - Теориялық оқыту кезеңін, үш форманың бірін білім беру ұйымы өзі таңдайды : семестр, триместр, тоқсан;
- 3.2 академиялық еркіндік – білім алушылардың, оқытушылардың шығармашылық дамуы үшін жағдай жасау және оқытудың инновациялық технологиялары мен әдістерін қолдану мақсатында таңдау компоненті пәндері, оқытудың қосымша түрлері және білім беру қызметін ұйымдастыру бойынша білім беру мазмұнын өз бетінше айқындау үшін оларға берілетін білім беру процесі субъектілерінің өкілеттіктерінің жиынтығы;
- 3.3 оқу пәніне жазылу (Enrollment) - білім алушыларды оқу пәндеріне алдын ала жазылу рәсімі;
- 3.4 жеке оқу жоспары (ЖОЖ) – білім алушының білім беру бағдарламасы және элективті пәндер каталогы негізінде эдвайзердің көмегімен әрбір оқу жылына дербес қалыптастыратын жеке оқу жоспары (ЖОЖ);

- 3.5 ЭПК-таңдау бойынша компоненттің барлық пәндерінің жүйеленген аннотацияланған тізбесі;
- 3.6 құзыреттіліктер-білім алушылардың оқу процесінде алған білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын кәсіби қызметте практикалық қолдану қабілеті;
- 3.7 кредит (Credit, credit-hour) - білім алушы мен оқытушының оқу жұмысы көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі
- 3.8 оқытудың кредиттік технологиясы-дараландыру, білім беру траекториясын таңдау және кредиттер түрінде игерілген оқу материалының көлемін есепке алу негізінде өздігінен білім алу және білімді шығармашылық игеру деңгейін арттыруға бағытталған білім беру технологиясы;
- 3.9 модульдік білім беру бағдарламасы (МББ) – білім алушылардың белгілі бір академиялық дәреже немесе біліктілік алу үшін қажетті негізгі құзыреттерді меңгеруіне бағытталған оқу модульдерінің жиынтығын қамтитын оқыту бағдарламасы;
- 3.10 пәннің сипаттамасы (Course Description) - пәннің мақсаттары, міндеттері мен мазмұнын қамтитын пәннің қысқаша сипаттамасы (5-8 сөйлемнен тұрады);
- 3.11 Тіркеу офісі - академиялық қызмет, білім алушының оқу жетістіктерінің бүкіл тарихын тіркеумен айналысатын және білімді бақылаудың барлық түрлерін ұйымдастыруды және оның академиялық рейтингін есептеуді қамтамасыз етеді;
- 3.12 постреквизиттер (Postrequisite) - осы пәнді оқуды аяқтағаннан кейін алынған білім, білік және дағды талап етілетін пәндер;
- 3.13 пререквизиттер (Prerequisite) - оқытылатын пәнді меңгеру үшін қажетті білім, білік және дағдыларды қамтитын пәндер;
- 3.14 оқу жұмыс жоспары - білім беру ұйымдары білім беру бағдарламасының (ББ) үлгілік оқу жоспары және білім алушылардың жеке оқу жоспарлары негізінде дербес әзірлейтін құжат;
- 3.15 білім алушының өзіндік жұмысы - пәннің барлық оқу материалдары бойынша интерактивті кеңес беру (чат, форум) және білім алушылардың теориялық материалды өз бетінше зерделеуі;
- 3.16 оқытушының басшылығымен білім алушының өзіндік жұмысы-бекітілген кесте бойынша жүргізілетін оқытушының басшылығымен білім алушының аудиториядан тыс жұмысы;
- 3.17 элективті пәндер-белгіленген кредиттер шеңберінде таңдау компонентіне кіретін және білім беру ұйымдары енгізетін, білім алушының жеке дайындығын көрсететін, нақты өңірдің әлеуметтік-экономикалық даму ерекшелігін және қажеттіліктерін ескеретін, жоғары оқу орнының қалыптасқан ғылыми мектептері.

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1 ЭПК мамандықтар үшін оқу-әдістемелік кешенінің міндетті элементтерінің бірі болып табылады.

4.2 ЭПК университеттің барлық білім беру бағдарламалары үшін жасалады және кәсіби қызметтің барлық профильдері мен түрлерін ескеретін пәндердің барлық мүмкін болатын спектрін қамтиды.

4.3 ЭПК-ның басты мақсаты білім алушыларға элективті пәндер бағдарламаларының қысқаша мазмұнымен танысуға, олардың мағыналы таңдалуын қамтамасыз етуге, білім алушылардың оқыту траекториясын икемді және дербес айқындауға мүмкіндік беру болып табылады.

4.4 Элективті пәндердің мақсаты-белгілі бір жүйелі курстың түйіндік тақырыптарын терең зерттеу, оларды игеру кәсіптік даярлықтың сапасын анықтайды, ғылыми таным әдіснамасын меңгереді, ғылымның жекелеген жеке мәселелері бойынша зерттеу қызметін ұйымдастырады.

4.5 ЭПК білім алушыларға элективті оқу пәндерін балама таңдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

5 ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫН ЖАСАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 ЭПК модульдік білім беру бағдарламасына қосымша әзірленеді

5.2 ЭПК белгіленген құрылымға ие:

- бірыңғай кодтау жүйесін сақтай отырып, элективті пәннің атауы;
- кредиттік көлем;
- академиялық кезең;
- курс авторы (оқытушыны таңдағанда);
- элективті зерттеу мақсаты;
- пәннің қысқаша мазмұны (негізгі модульдерді көрсете отырып);
- пәннің пререквизиттері мен постреквизиттері;
- құзыреттер (білім алушылардың алған білімі, іскерлігі, дағдылары).

5.3 Ұсынылатын элективті пәндердің тізбесін білім алушылардың жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында айқындалған кәсіптік құзыреттерді толық көлемде меңгеру қажеттілігіне сәйкес білім беру бағдарламалары бойынша кафедралар айқындайды, салалық біліктілік шеңбері білім беру салалары, Ұлттық біліктілік шеңбері, «Педагог» кәсіби стандарты.

5.4 Білім беру бағдарламасының элективті компонентін әзірлеуге оқытушылардың, білім алушылардың және жұмыс берушілердің қатысуы ұсынылады.

5.5 Білім беру бағдарламаларын іске асыру мақсатында ЭПК шеңберінде білім алушыларға бірнеше білім беру траекторияларын - элективті пәндердің (модульдердің) тізбелерін және оларды зерделеу реттілігін ұсынуға ұсынылатын бұл білім алушылар жоғары білім беру

мамандығы шеңберінде еңбек нарығы мен жұмыс берушілердің қажеттіліктерін ескере отырып, қызметтің нақты саласына бағдарланған білім беру бағдарламасын меңгеруге мүмкіндік береді.

5.6 Пәндерді таңдау принципін іске асыру үшін қалыптастырылатын элективті компоненттің немесе білім беру траекториясының кемінде 2-3 балама нұсқалары ұсынылады. МОЖ (модульдік оқу жоспары) бойынша таңдау принципі баламалы модульдердің екі немесе бірнеше нұсқалары бойынша жүзеге асырылады.

5.7 Элективті пәндер таңдалған оқыту траекториясы бойынша даярлықты толықтыру, кеңейту және тереңдету үшін Элективті пәндер каталогына сәйкес білім беру бағдарламасының оқу жоспарларына енгізіледі.

5.8 Ұсынылатын курстар білім алушыларға пәнді меңгеру үшін қажетті оқу-әдістемелік материалдармен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.9 ЭПК-ның мазмұны, оқу-әдістемелік қамтамасыз ету және білім беру процесінде элективті пәндерді іске асыру жауапкершілігі факультеттер декандарына және кафедра меңгерушілеріне жүктеледі.

6 ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ТӘРТІБІ

6.1 ЭПК білім бағдарламалары бойынша жауапты бітіруші кафедра жасақтайды.

6.2 ББ бойынша элективті пәндер тізімін типтік оқу бағдарламаларының кредиттер көлеміне сәйкес циклдар бойынша бөлініп, келесі оқу жылына бітіруші кафедраларда жасакталады.

6.3 Элективті пәндердің мазмұнын кафедра оқытушылары әзірлейді. Элективті пәндердің атауы мен мазмұны талаптарға сай болуы керек:

- өзектілігі
- ғылыми
- зерттеу сипаты
- тәжірибемен байланыс
- кәсіби ерекшелікті есепке алу
- оқытушының ғылыми зерттеу бағыты.

6.4 Білім бағдарламаларының ЭПК бітіруші кафедралар талқылайды және факультеттер Кеңесінің отырысына бекітуге ұсынады.

6.5 ЭПК білім бағдарламалары бойынша мемлекеттік және орыс тілдерінде жасакталады. ЭПК электронды нұсқасы университет сайтында жарияланады.

6.6 Элективті пәндерге жазылуды академиялық күнтізбеге сәйкес Тіркеу офісі жүргізеді.

7 ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР

7.1 Осы Ережені Басқарма шешімінің негізінде Басқарма Төрағасы-Ректоры бекітеді және оған қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.

7.2 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу білім беру саласындағы заңнамалық актілерге, нормативтік құжаттарға және ЖОО ішіндегі ережелерге сәйкес жүргізіледі.

7.3 Өзгеріс болған жағдайда, университетте күші жойылған Ереженің барлық даналары алынып, жаңаларына ауыстырылуы тиіс.

КЕЛІСІЛДІ:

Басқарма мүшесі, академиялық
мәселелер жөніндегі проректор

Мясникова Л.Н.